

دستورالعمل تعیین نرخ خدمات بیماران بین المللی

در بخش دولتی

وزارت بهداشت درمان، آموزش پزشکی

معاونت درمان

دفتر ارزیابی فناوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت

مستندات:

➤ بر اساس ماده ۲۹ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - به دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اجازه داده می شود نسبت به پذیرش بیماران خارجی اقدام و هزینه مربوطه را براساس تعرفه هایی که به تصویب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می رسد دریافت و به حساب درآمد اختصاصی نزد خزانه داری کل کشور واریز نمایند. معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد اختصاصی مذکور هر ساله در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش بینی و در قالب برنامه خدمات درمانی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه طبق مقررات هزینه خواهد شد.

ماده ۱ - تعاریف: به منظور رعایت اختصار در این آئین نامه:

وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه: دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور
موسسه: موسسات سلامت دارای مجوز کمیسیون ماده ۲۰ وزارت اعم از بیمارستان، مراکز جراحی محدود، آزمایشگاه ها و مراکز تصویربرداری، مراکز ناباروری
مجوز: مجوز صادره از دانشگاه به منظور ارائه خدمات درمانی به بیماران خارجی
بیمار خارجی: مراجعین به موسسات خدمات درمان که به صورت قانونی ظرف کمتر از یکسال گذشته وارد مرزهای کشور شده اند و دارای کارت اقامت دائم مجاز از نهادهای رسمی نیستند.
هیات امنه: هیات امنای دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی

ماده ۲ - مراکز مشمول دستورالعمل:

این دستورالعمل شامل کلیه موسسات خدمات درمانی دولتی اعم از بیمارستانها، مراکز جراحی محدود، آزمایشگاهها و مراکز تصویربرداری، مراکز ناباروری و سایر مراکز ارائه دهنده خدمات تخصصی که مجوزهای لازم اجرای این دستورالعمل را از دانشگاه و به تفکیک بخش/تخت/خدمت اخذ نموده اند.

ماده ۳ - خدمات مشمول:

کلیه خدماتی که مجوز ارائه آن طبق شرایط مندرج در آیین نامه ضوابط فعالیت واحد بیماران بین الملل به موسسه داده شده است.

ماده ۴ - تعرفه و نحوه اخذ آن:

أ. به منظور افزایش رقابت پذیری، تعرفه های قابل دریافت از بیماران خارجی بر اساس مصوبه هیات امنه دانشگاه مربوطه و حسب مورد به تفکیک مراکز تابعه تعیین می شود. تعرفه پیشنهادی برخی خدمات رایج در جدول پیوست (۱) ارائه شده است. ملاک تعیین و محاسبه نرخ خدمات به بیماران بین المللی علاوه بر مقایسه با نرخ خدمات مشابه در کشورهای ترکیه و هند، سه تا پنج برابر تعرفه خصوصی مصوب هیات محترم وزیران در هر سال می باشد.

- ب. تعرفه‌های خدمات گردشگری سلامت باید به صورت گلوبال تعیین و اعلام شود. موسسه نمی‌تواند خارج از تعرفه مصوب هیات امنای دانشگاه نسبت به اخذ وجوه مازاد از بیمار خارجی به هر دلیلی اقدام کند.
- ج. به منظور جذب گردشگران سلامت تعرفه‌های اعلامی توسط هیات امنای بر اساس دلار یا یورو تعیین می‌شود.
- د. برای هر تعرفه می‌بایست خدمات ارائه شده با جزئیات شرح خدمت، تجهیزات و توانمندیهای بیمارستان در وبگاه بیمارستان درج و به بیمار اطلاع رسانی شود.
- ه. در صورتیکه بخشی از خدمات توسط موسسه قابل ارائه نباشد، با تصویب هیات امنای برای هر موسسه نسبت به تعدیل تعرفه متناسب با ارزش نسبی آن خدمت در کل درمان مطابق بند الف این ماده اقدام شود.
- و. برای دریافت هزینه خدمات (اعم از پیش‌پرداخت و یا تسویه نهایی)، بیمارستان نسبت به تکمیل فرم پیوست ۲ و ارجاع پرداخت کننده به شعبه و یا باجه بانکی مستقر در بیمارستان اقدام کند.

ماده ۵: فرایند دریافت هزینه درمان از طریق بانک

- ا. بیمارستان بر اساس پیوست شماره ۲ این دستورالعمل نسبت به ارائه صورتحساب دلار یا یورو (بر حسب نرخ خدمات اعلامی در وبگاه موسسه) به بیمار (و یا همراهان بیمار) اقدام می‌کند. تکمیل کلیه بخشهای فرم توسط بیمارستان الزامی است.
- ب. بیمار (و یا همراهان بیمار) با مراجعه به بانک و یا باجه بانکی مستقر در بیمارستان نسبت به پرداخت هزینه خدمات بر اساس صورتحساب به صورت ریال، دلار و یا یورو اقدام می‌کند.
- ج. شعبه بانکی و یا باجه مستقر در بیمارستان بر اساس نرخ ETS اعلامی از سوی بانک مرکزی نسبت به محاسبه معادل ریالی تعرفه خدمات اعلامی در صورتحساب اقدام و معادل ۱۰۰٪ ریالی را به حساب درآمد اختصاصی نزد خزانه داری کل کشور واریز می‌کند.
- د. در صورتیکه اسکناس و یا پرداختی به صورت ریال باشد، بانک بر اساس نرخ ETS اعلامی از سوی بانک مرکزی نسبت به محاسبه تعرفه و میزان واریزی به حساب درآمد اختصاصی نزد خزانه داری کل کشور اقدام می‌کند. حساب درآمد اختصاصی توسط موسسه به رئیس شعبه معرفی می‌شود.
- ه. بانک پس از وصول هزینه درمان نسبت به تکمیل بخش پایین صورتحساب و حسب مورد نسبت به ماشین واریزی به خزانه و مهر و امضای صورتحساب اقدام می‌کند.

ماده ۶- نحوه هزینه‌کرد درآمد خدمت درمانی به بیماران خارجی:

- ا. پرداخت به پزشک و پرسنل در بخش گردشگری سلامت تابع مقررات حاکم بر پرداخت عمومی دانشگاه و موسسه است، مگر آنکه استثنایی در این دستورالعمل نسبت به پرداختهای رایج اعمال شده باشد.
- ب. پرداختی از محل درآمد خدمت‌رسانی به بیمار خارجی برای این پزشکان بدون هرگونه سقف ولی با لحاظ پلکان و بر اساس مقررات و ضوابط خواهد بود.
- ج. رئیس موسسه باید بنحوی برنامه‌ریزی نماید که تنها در صورت وجود ظرفیت مازاد (در صورتیکه در ارائه خدمت به بیماران داخلی تداخلی پیش نیاید و این مسئله در هیات امنای دانشگاه و موسسه تصویب شده باشد) نسبت به پذیرش بیماران بین‌الملل اقدام نماید.

- د. تا سقف ۱ درصد از کل دریافتی ارائه خدمت به بیماران بین‌المللی در اختیار رئیس موسسه خواهد بود تا نسبت به پرداخت پاداش به پرسنل اعم از پرستار و مدیر که نسبت به ارائه خدمت به بیماران خارجی اقدام کرده اند، استفاده نماید. هرگونه پرداخت به پرسنل و مدیران خارج از سقف مورد اشاره ممنوع است. در هر حال اخذ تعرفه مازاد بر تعرفه خدمت به بیماران خارجی مجاز نیست.
- ه. رئیس موسسه مکلف است حداقل ۲۰ درصد از کل دریافتی از بیماران خارجی را صرف توسعه و خرید تجهیزات سرمایه‌ای مدرن و ارتقای هتلینگ بیمارستان نماید.
- و. کل درآمد حاصل از ارائه خدمت به بیماران بین‌المللی باید به موسسه جهت اجرای مفاد این دستورالعمل اختصاص یابد.

ماده ۷ - اطلاع رسانی :

أ. موسسه مکلف است اطلاعات زیر را دقیقاً بر روی وبگاه موسسه به زبان انگلیسی و زبان مربوطه اعلام کند:

۱. کل هزینه درمان
  ۲. خدماتی که موسسه در صورت نیاز در فرایند درمان به بیمار ارائه خواهد کرد.
  ۳. هتلینگ، برند و کیفیت تجهیزاتی که حین درمان به بیمار ارائه می‌شود حسب مورد با تصمیم رئیس موسسه
  ۴. سابقه علمی پزشکان و جراحانی که خدمات را در بخش IPD ارائه می‌کنند.
- ب. بیمارستان می‌تواند نسبت به اعلام شماره تلفن ثابت و یا ایمیل خاص برای پاسخگویی به بیماران بین‌الملل اقدام کند.
- ج. موسسه می‌تواند به منظور بازاریابی اطلاعات زیر را بر روی وبگاه خود اعلام کند. در هر حال موسسه مکلف است نسبت به ارائه کلیه خدمات اعلامی در وبگاه مطابق دستورالعمل ضوابط فعالیت واحد بیماران بین‌المللی در موسسات پزشکی ابلاغی وزارت بهداشت اقدام کند.

۱. امکانات هتلینگ اقامتی مخصوص بیماران خارجی
۲. امکان و هزینه مکالمه بین‌المللی در طول اقامت بیمار و همراهان در بیمارستان
۳. امکان تسعیر ارز در بانک مستقر در محوطه بیمارستان
۴. امکان استفاده از اینترنت wifi در لپ تاپ شخصی در اتاق و یا تلویزیون
۵. امکان استفاده از برق با ولتاژ مختلف برای استفاده وسایل شخصی الکترونیکی
۶. ارائه مدارک پزشکی به بیمار پس از ترخیص
۷. نمونه صورتحساب بین‌المللی به بیمار برای ارائه به فرد ثالث بین‌المللی
۸. امکان تامین رفت و برگشت به هتل و یا فرودگاه و هزینه آن
۹. امکان ارائه شرح خدمات و دعوتنامه به بیمار جهت اخذ ویزای مسافرتی به ایران

ماده ۸ - نظارت:

- أ. مراکز مشمول موظفند با ایجاد وبگاه اختصاصی مرکز نسبت به درج نرخ‌های خدمات قابل ارائه به گردشگران سلامت مطابق ضوابط ماده ۴ این دستورالعمل اقدام کنند. دانشگاه مکلف است تمام نرخ‌های مصوب را به معاونت درمان وزارتخانه ارسال و مطابق دستورالعمل در سامانه‌های اطلاعاتی خود ثبت کند.

- ب. موسسه مکلف به درج کلیه خدمات به بیماران خارجی در سامانه های اطلاعاتی و ارسال آنها به سامانه سپاس است. عدم ارسال اطلاعات درمانی بیماران خارجی به سامانه مذکور موجب اخطار و لغو مجوز ارائه خدمت به بیماران خارجی می شود.
- ج. اداره نظارت و اعتبار بخشی دانشگاه مسئول پایش و نظارت بر حسن اجرای نرخ های مصوب هیات امناء است.
- د. مرجع رسیدگی به شکایات تعرفه ای گردشگران سلامت، واحدهای اقتصاد درمان معاونت درمان و ادارات نظارت و اعتبار بخشی دانشگاهها خواهد بود.
- ه. بازرسان وزارت مکلف هستند نسبت به بررسی هزینه کرد درآمدهای توریسم درمانی در هر موسسه اقدام و در اعتبار بخشی و یا لغو و تمدید مجوز توریسم درمانی لحاظ کنند.
- و. موارد ذیل جز تخلفات مراکز مشمول بوده و ادارات اعتبارسنجی و نظارت دانشگاهی موظف به پیگیری آنها خواهند بود.

- ۱ دریافت هرگونه وجهی خارج از سقف تعرفه مصوب هیات امناء
- ۲ دریافت هرگونه وجه بدون ارائه رسید رسمی
- ۳ دریافت هرگونه وجه در ازای خدمات سلامت در خارج از بیمارستان
- ۴ هرگونه تبانی مالی بین موسسات و مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت

ماده ۹: سایر مقررات:

- أ. موسسه می تواند در قالب تعرفه ابلاغی و به منظور بازاریابی و جذب حداکثر بیماران بین المللی، نسبت به ارائه خدمت با داروی برند و یا تجهیزات پزشکی برند اقدام کند. موسسه میتواند نسبت به انجام تبلیغات این موارد در پایگاه خود اقدام کند ولی مجاز به افزایش تعرفه مازاد بر تعرفه درج شده در وبگاه نیست.
- ب. موسسه می تواند با تصویب هیات امناء نسبت به عقد قرارداد با بیمارستانهای خارج از کشور جهت پذیرش بیمار از آن کشور اقدام کند. نحوه پرداخت در قرارداد مذکور تابع مصوبه هیات امناء خواهد بود.
- ج. موسسه می تواند بیمار را به منظور دریافت خدمات سلامت به مرکز دیگری ارجاع دهد. مرکز ثالث مجاز به دریافت هزینه از بیمار نیست و جبران کلیه خدمات مرکز ثالث با مسئولیت و توسط موسسه پذیرش دهنده بیمار خارجی انجام خواهد گرفت.
- د. موسسه می تواند نسبت به عقد قرارداد با شرکتهای گردشگری و مسافرتی که مجوز سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری را دارند، با رعایت سایر مقررات این دستورالعمل اقدام کند.
- ه. دانشگاه نمی تواند بر حسب محل اقامت گردشگر خارجی و یا تمکن مالی و سایر مشخصات فردی نسبت به تبعیض قیمتی به هر نحوی اقدام کند.
- و. ارائه خدمت و دریافت هزینه خدمات در بیمارستانهای غیردولتی تابع مقررات و قوانین مربوطه از جمله آیین نامه ضوابط فعالیت واحد بیماران بین الملل در موسسات پزشکی است. لکن کلیه موسسات پزشکی برای دریافت هزینه خدمات به صورت ارز بین المللی مکلف اند صرفا از طریق سیستم بانکی و صرافی های مجاز با رعایت قوانین و مقررات مربوطه اقدام کنند.

این دستورالعمل در ۹ ماده تصویب و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا است.

پیوست شماره (۱)

نرخ و شناسنامه پیشنهادی برخی خدمات سلامت به بیماران بین المللی

ردیف	کد ملی	شرح کد	خدمات ارائه شده	تعرفه به دلار
1	۶۰۲۱۲۶	عمل گلوکوم به روش بسته شامل Deep Sclerectomy، Canaloplasty، Visco Sclerectomy و Trabecolotomy ۳۶۰	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- الکتروودکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- دارو- لوازم پزشکی	1600
2	۶۰۲۲۳۵	انجام عمل کاتاراکت با کارگذاری لنز؛ به هر روش	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری- الکتروودکاردیوگرافی- آزمایشگاه- رادیوگرافی- دارو- لوازم پزشکی	1500
3	۶۰۲۴۰۵	جراحی استرابیسم بر روی سه عضله یا بیشتر	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- الکتروودکاردیوگرافی- آزمایشگاه- رادیوگرافی- دارو- لوازم پزشکی	2000
4	۶۰۲۶۸۵	داکریوسیستورینوستومی (DCR)	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری- الکتروودکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- دارو- لوازم پزشکی	1100
5	۵۰۰۰۳۰	نفرولیتوتومی، درآوردن سنگ یا عمل جراحی ثانویه برای سنگ یا عارضه دار شده بدلیل ناهنجاری مادرزادی کلیه یا درآوردن سنگ بزرگ (شاخ گوزنی) که لگن و لگنچه کلیه پر کند	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری- الکتروودکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	3000

3000	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	پروستاتکتومی؛ سوپراپوبیک، یا رتروپوبیک کامل یا نیمه کامل یک یا دو مرحله ای شامل کنترل خونریزی بعد از عمل در طی مرتبه اول بستری، کامل (واژکتومی، مه آتوتومی، کالیبراسیون و یا دیلاتاسیون مجرای ادرار و اورتروتومی داخلی را شامل می شود)	۵۰۱۳۵۰	6
3500	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	جراحی پروستات از طریق مجرا (TURP کامل)	۵۰۱۳۵۱	7
1300	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	اکسیژون واریکوسل یا بستن وریدهای اسپرماتیک برای واریکوسل؛ از راه شکم با ترمیم فتق	۵۰۱۳۰۵	8
1300	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- دارو- لوازم پزشکی	ترمیم فتق مختنق یا استرانگوله؛ هر نوع	۴۰۲۱۷۶	9
1700	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	انسیزیون و درناژ آبه آپاندیس یا پریتونیت ناشی از آن (آپاندکتومی)	۴۰۱۱۷۵	10
1300	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- دارو- لوازم پزشکی	هموروئیدکتومی داخلی و خارجی ساده یا مشکل وسیع با یا بدون فیشرکتومی	۴۰۱۵۲۰	11

3500	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	کوله سیستکتومی با اکسپلور کلدوک با یا بدون کلانژیوگرافی با کولدوکوانتروستومی	۴۰۱۸۲۱	12
900	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	سیستواورتروسکوپی، با یا بدون شستشو و تخلیه لخته ها فراوان و با یا بدون کاتتریزاسیون حالب (عمل مستقل)	۵۰۰۵۷۵	13
1500	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	اکسیزیون کیست یا سینوس پیلونیدال؛ ساده، وسیع یا مشکل	۱۰۰۱۶۰	14
2800	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- پاتولوژی- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	هیستریکتومی کامل از راه شکم، شامل واژینکتومی ناقص، با نمونه برداری غدد لنفاوی پارائورتیک و لگنی، با یا بدون درآوردن لوله (ها)، با یا بدون درآوردن تخمدان(ها)	۵۰۱۸۲۰	15
2800	حق الزحمه- بیهوشی- هتلینگ- کمک جراح- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	مراقبت روتین مامایی، شامل قبل از زایمان، زایمان سزارین و مراقبت بعد از سزارین	۵۰۲۱۷۰	16
2000	حق الزحمه- هتلینگ- مشاوره- هزینه اتاق عمل- ویزیت بستری - الکتروکاردیوگرافی- آزمایشگاه- رادیوگرافی- سونوگرافی _ دارو- لوازم پزشکی	مراقبت مامایی روتین، شامل مراقبت قبل و بعد از زایمان، زایمان واژینال (با یا بدون اپیزیوتومی و یا بدون فورسپس و واکيوم) به هر روش	۵۰۲۱۵۵	17

تبصره: خدمت یا خدماتی که در فهرست فوق وجود ندارند با رعایت چارچوب مفاد این دستورالعمل از جمله بند الف ماده ۴ این دستورالعمل و نرخ ارز سامانه نیما اعلامی از طرف بانک مرکزی با نرخ دلار یا یورو تعیین و محاسبه می شود.

صورتحساب پرداخت خدمات گردشگری سلامت

شعبه محترم بانک ..... مستقر در بیمارستان ..... خواهشمند است نسبت به دریافت معادل ..... دلار (به حروف ..... دلار) از بیمار با نام ..... تبعه کشور ..... و شماره گذرنامه ..... اقدام فرمایید. خواهشمند است معادل ریالی با نرخ ETS بانک مرکزی را به شماره حساب ..... نزد خزانه‌داری کل کشور به نام درآمد اختصاصی ..... واریز فرمایید.

این صورتحساب در تاریخ ..... (به حروف .....) صادر شده است و در روزی غیر از تاریخ صادره قابل اعتبار نیست. بدیهی است هرگونه هزینه و کارمزد تبدیل اسعار و یا کارمزد واریز بر عهده بیمار خواهد بود.

امضا و تاریخ متصدی IPD

بانک ..... تاریخ .....

شعبه .....

واریز به حساب .....

مبلغ واریز به عدد.....ریال

مبلغ واریز به حروف.....ریال

مشخصات واریز کننده: Depositor:

Name: Passport No.

Address:

Signature: